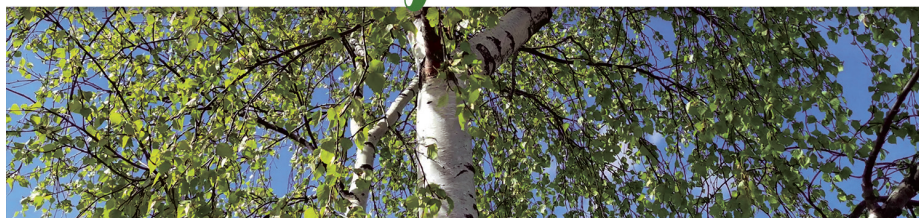

Sveriges träd

FILMFAKTA

Ämne	Biologi
Ålder	Från 7 år (L, M)
Speltid	12 minuter
Språk	Svenskt tal med svensk text
Produktion	Solfilm Media
Filmnr	Sol7529

På handledningens sista sida finns en länk till ett **quiz**, där du kan testa elevernas kunskaper efter filmen.

OM FILMEN

Träd finns överallt runt omkring oss. I den här filmen ska vi gå igenom vad ett träd är för något. Samtidigt lär vi oss om några av de vanligaste träden som vi har i Sverige, som björk, en och gran. Vi lär oss hur de ser ut, var de växer och vad vi använder dem till. Vi går också igenom begrepp som stam, gren, trädskrona och kotte.

Det här är en film för elever i låg- och mellanstadiet när de ska lära sig om växter i närmiljön, i ämnet biologi.

KAPITEL I FILMEN

Inledning (00:00–00:54)

Vad är ett träd? (00:55–01:35)

Barrträd (01:36–02:06)

Gran (02:07–03:18)

Tall (03:19–04:06)

En (04:07–05:07)

Lövträd (05:08–05:40)

Björk (05:41–06:29)

Ek (06:30–07:51)

Lönn (07:52–08:38)

Asp (08:39–09:37)

Rönn (09:38–10:24)

Sammanfattning (10:25–SLUT)

LÄROPLANSMÅL

Undervisningen i de naturorienterande ämnena ska behandla följande centrala innehåll (åk 1–3)

Året runt i naturen

- Årstidsväxlingar i naturen och hur man känner igen årstider. Djurs och växters livscyklar och anpassningar till olika årstider.
- Djur och växter i närmiljön och hur de kan sorteras, grupperas och artbestämmas samt namn på några vanligt förekommande arter.

Biologi (åk 4–6)

Natur och samhälle

- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband och vilken betydelse kunskaper om detta har, till exempel för jordbruk och fiske.
- Ekosystem i närmiljön, samband mellan olika organismer och namn på vanligt förekommande arter. Samband mellan organismer och den icke levande miljön.
- Naturen som resurs för rekreation och upplevelser och vilket ansvar vi har när vi nyttjar den.

SVERIGES TRÄD

INNAN FILMEN

Vad vet eleverna redan?

Be eleverna skriva ned eller fundera enskilt kring vad de vet om träd i Sverige. Låt dem sedan diskutera och jämföra sina svar i grupper om 2–3. Be grupperna att berätta sina svar inför klassen, medan du sammanfattar på tavlan.

Utgå gärna från de här frågorna:

- Vad menas med att ett träd är svenskt?
- Hur många olika träddarter tror du att det finns i Sverige?
- Vilken är ditt favoritträd?

Ordlista till filmen

Diskutera och förklara begreppen i ordlistan med eleverna före filmen:

Trädkrona

Stam

Gren

Rot

Kotte

Frö

Frukt

Barr

Löv

Klimat

Markyta

Diskutera gemensamt era förklaringar samt skriv upp det ni kommer fram till på klassrummets whiteboard/digitala verktyg, för att gå igenom igen efter filmen.

UNDER/EFTER FILMEN

Diskussionsfrågor till filmen

Läs först själv igenom frågorna och planera för hur du ska hantera elevernas svar och diskussioner.

Låt gärna eleverna svara på frågorna under filmens gång, enskilt eller i grupper om 2–4. Frågorna är indelade efter filmens kapitel för att du ska kunna pausa om någon behöver mer tid. Låt eleverna skriva klart sina svar efter filmen, innan du går igenom dem gemensamt och sammanfattar på tavlan.

Vad är ett träd? (00:55–01:35)

- Filmen tar upp två egenskaper som hjälper till att definiera ett träd, vilka är dem?

Barrträd (01:36–02:06)

- Hur vet man att ett träd är ett barrträd?
- I vilket klimat trivs barrträden extra bra?
- Vilka är de vanligaste barrträden?

Gran (02:07–03:18)

- Var i Sverige växer granen?
- Hur hög kan granen bli?
- I filmen säger man att granen har en form ungefär som en kon. Varför då?
- Hur långa kan granens barr bli? Och hur sitter de på grenarna?
- Hur ser granens kottar ut?
- Hur stora blir granens kottar?
- Granens rötter sitter ganska nära markytan, vad innebär det för granen?
- Vad kan vi tillverka av granen?

Tall (03:19–04:06)

- Var i Sverige växer tallen?
- Hur hög kan tallen bli?
- Hur långa kan tallens barr bli? Och hur sitter de på grenarna?
- Hur ser tallens kottar ut?
- Vad är furu?
- Vad kan vi tillverka av tallen?

SVERIGES TRÄD

En (04:07–05:07)

- I filmen sägs det att enen både kan vara ett träd och en buske. Vad menar man med det?
- Var i Sverige växer enen?
- Hur hög kan enen bli?
- Hur långa kan enens barr bli? Och hur sitter de på grenarna?
- Vad är enbär för något?
- Vad kan vi tillverka av enen?

Lövträd (05:08–05:40)

- Vad skiljer mellan ett lövträd och ett barrträd?
- Varför faller lövträden sina löv på hösten?

Björk (05:41–06:29)

- Var i Sverige växer björken?
- Hur hög kan björken bli?
- Vad är en dvärgbjörk?
- Hur ser björkens löv ut?
- Vad kan vi tillverka av björken?

Ek (06:30–07:51)

- Var i Sverige växer eken?
- Hur hög kan eken bli?
- Varför trivs eken där det finns mycket med plats?
- Hur ser ekens löv ut?
- Vad är ekollon för något?
- Hur gammal kan en ek bli?
- Vad kan vi tillverka av eken?

Lönn (07:52–08:38)

- Hur hög kan lönnen bli?
- Var i Sverige växer lönnen?
- Hur ser lönnens löv ut?
- Vad kan vi tillverka av lönnen?

Asp (08:39–09:37)

- Hur hög kan aspen bli?
- Var i Sverige växer aspen?
- Hur ser aspens löv ut?
- Hur kommer det sig att aspens löv darrar?
- När slår aspens blommor ut?
- Vad kan vi tillverka av aspen?

Rönn (09:38–10:24)

- Var i Sverige växer rönnen?
- Hur hög kan rönnen bli?
- Hur ser rönnens löv ut?
- Vad kan vi tillverka av rönnens bär?
- Vad kan vi tillverka av rönnens trä?

Sammanfattning (09:32–SLUT)

- Har du lärt dig någonting nytt efter att ha sett filmen?
- Är det något som togs upp i filmen som du vill lära dig mer om?

EFTER FILMEN

Vad visste eleverna innan?

Visa sammanfattningen från "Vad vet eleverna redan?". Låt eleverna jämföra vad de visste innan med vad de vet nu. Undersök om det är något de fortfarande är osäkra på och behöver undersöka vidare.

Ordlistan

Gå på nytt igenom ordlistan. Be eleverna ge exempel från filmen som kan fördjupa förståelsen av begreppen. Fråga om de behöver lägga till ord eller begrepp i listan, eller ändra på några förklaringar.

Fördjupning i ett träd

Dela in eleverna två och två eller flera i varje grupp och låt dem välja ett träd från filmen att lära sig mer om. Arbetet kan svara på frågor som: Var växer det? Hur förökar det sig? Hur ser dess rotsystem ut? Vad används trädet till?

- Gran

- Tall

- En

- Björk

- Ek

- Lönn

- Asp

- Rönn

Hjälp eleverna att hitta mer information med hjälp av internet, böcker och tidskrifter. Eleverna gör sedan en artikel om trädet de valt. Uppmuntra gärna eleverna att vara kreativa och att använda till exempel faktarutor och bilder i sin artikel. Artiklarna kan sedan samlas till ett fakta-häfte för klassen.

SVERIGES TRÄD

Måla ett träd

Låt varje elev välja ett träd från filmen att måla eller rita av. Målningen eller teckningen bör innehålla de olika delarna av trädet så som trädkronan, stammen och roten. När eleverna är färdiga kan ni sätta upp målningarna i klassrummet.

Gå på trädjakt

Gå tillsammans till ett närliggande område där det finns träd. Försök identifiera så många olika sorters träd som ni kan. Ni kan använda stencilen nedan där eleverna kan kryssa av varje träd som de hittar. Saknar de träd i slutet av lektionen så kan de fortsätta leta hemma och försöka samla så många träd som de kan.

	Gran
	En
	Ek
	Asp

	Tall
	Björk
	Lönn
	Rönn

Andra träd:

SVERIGES TRÄD

QUIZ

A.

VAD HAR DEN DÄR FILMEN HANDLAT OM?

1. Sveriges blommor
2. Sveriges träd
3. Sveriges fjärilar
4. Sveriges insekter

B.

HUR HÖGT MÅSTE ETT TRÄD VARA FÖR ATT RÄKNAS SOM ETT TRÄD?

1. 1 meter
2. 3 meter
3. 5 meter
4. 7 meter

C.

VILKET ÄR VÅRT VANLIGASTE BARRTRÄD?

1. Gran
2. Tall
3. En
4. Lärk

D.

HUR GAMMAL KAN EN EK BLI?

1. 50 år
2. 100 år
3. 800 år
4. 10 000 år

E.

HUR SER RÖNNENS LÖV UT?

1. De är parflikiga
2. De är femflikiga
3. Rönnen har barr
4. Löven är svarta

F.

VAD KAN VI TILLVERKA AV GRANEN?

1. En träleksak
2. En regnbåge
3. Ett glas
4. En metallbil

G.

HUR SER TALLENS KOTTAR UT?

1. De är avlånga
2. De är runda
3. De är blåa
4. De är taggiga

H.

VILKEN AV DESSA ÄR INTE EN DEL AV ETT TRÄD?

1. Stam
2. Gren
3. Rot
4. Stjälk

SVERIGES TRÄD

QUIZ - FACIT!

A.

VAD HAR DEN DÄR FILMEN HANDLAT OM?

1. Sveriges blommor
2. Sveriges träd - **RÄTT SVAR**
3. Sveriges fjärilar
4. Sveriges insekter

B.

HUR HÖGT MÅSTE ETT TRÄD VARA FÖR ATT RÄKNAS SOM ETT TRÄD?

1. 1 meter
2. 3 meter
3. 5 meter - **RÄTT SVAR**
4. 7 meter

C.

VILKET ÄR VÅRT VANLIGASTE BARRTRÄD?

1. Gran - **RÄTT SVAR**
2. Tall
3. En
4. Lärk

D.

HUR GAMMAL KAN EN EK BLI?

1. 50 år
2. 100 år
3. 800 år - **RÄTT SVAR**
4. 10 000 år

E.

HUR SER RÖNNENS LÖV UT?

1. De är parflikiga - **RÄTT SVAR**
2. De är femflikiga
3. Rönnen har barr
4. Löven är svarta

F.

VAD KAN VI TILLVERKA AV GRANEN?

1. En träleksak - **RÄTT SVAR**
2. En regnbåge
3. Ett glas
4. En metallbil

G.

HUR SER TALLENS KOTTAR UT?

1. De är avlånga
2. De är runda - **RÄTT SVAR**
3. De är blåa
4. De är taggiga

H.

VILKEN AV DESSA ÄR INTE EN DEL AV ETT TRÄD?

1. Stam
2. Gren
3. Rot
4. Stjälk - **RÄTT SVAR**

KUNSKAPSQUIZ ONLINE

Vi har i november år 2020 skapat en delad Kahoot! som du gärna får använda så länge länken fungerar: <https://create.kahoot.it/share/vi-lar-oss-om-sveriges-trad-sol7529/e0751b79-eee7-4cb2-a73c-478abee43b68>

För att använda quiz:et, klicka på knappen "Play as guest" om du inte har någon inloggning.

